

Dr. Babasaheb Ambedkar Open University

Term End Examination January – 2018

Course	: BLIS	Date	: 22/01/2018
Subject Code	: BLIS-03	Time	: 11:00am to 02:00pm
Subject Name	: ગ્રંથાલય વર્ગીકરણ સિદ્ધાંત	Duration	: 3 Hours
		Max. Marks	: 70

પ્રશ્ન-1 ગ્રંથાલય વર્ગીકરણની સમજ આપી, તેના હેતુઓ અને કાર્યો જણાવો. (12)

અથવા

ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના વિવિધ પ્રકારો જણાવી, દરેક પ્રકાર વિશે વિસ્તૃત નોંધ લાખો.

પ્રશ્ન-2 વિષય રચનાના વિવિધ પ્રકારો સમજાવો. (12)

અથવા

ડો. રંગનાથન પ્રણિત પાંચ મૂળભૂત શ્રેણીઓ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-3 સામાન્ય પેટા વિભાગ (પૃથકો) એટલે શું ? DDC અને CC માં આ માટે કરવામાં આવેલ જોગવાઈઓનું વર્ણન કરો. (12)

અથવા

યુક્તિઓ એટલે શું ? ? CC અને DDC માં ભૌગોલિક યુક્તિ અને વિષય યુક્તિના કરવામાં પ્રયોગ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-4 ડ્યૂઈ ડેસિમલ ક્લાસીફિકેશન (DDC) ની રચના સમજાવી તેના ગુણદોષોની ચર્ચા કરો. (12)

અથવા

પાશ્વ સબંધ એટલે શું ? કોલન ક્લાસીફિકેશનમાં આ માટે કરવામાં આવેલ જોગવાઈઓ ઉદાહરણ સહિત સમજાવો.

પ્રશ્ન-5 ટૂંકનોંધ લખો. (કોઈ પણ બે) (12)

1. વર્ગીકરણ સંશોધન જૂથ (CRG)
2. વર્તુળો અને સ્તરો
3. UDC ના સામાન્ય સહાયકો
4. CC ની સંજ્ઞા

પ્રશ્ન-6 નીચે આપેલા કુલ દશ પ્રશ્નોના આપેલ વિકલ્પમાંથી સાચો ઉત્તર પસંદ કરો? (10)

- 1 ક્લાસીફિકેશન (Classification) પદની વ્યુત્પત્તિ કઈ ભાષામાંથી થઈ છે?
(A) ઇટાલિયન (B) લેટિન (C) ગ્રીક (D) ફ્રેન્ચ
- 2 ડ્યૂઈ ડેસિમલ ક્લાસીફિકેશન (DDC) ની પ્રથમ આવૃત્તિ કયા વર્ષમાં પ્રકાશિત થઈ હતી?
(A) 1871 (B) 1873 (C) 1876 (D) 1875

- 3 DDC ની 19 આવૃત્તિ (1979) માં સહાયક સારણીઓની સંખ્યા કેટલી છે?
(A) પાંચ (B) સાત (C) છ (D) આઠ
- 4 વર્ગીકરણ કેવી પ્રક્રિયા છે?
(A) માનસિક (B) યાંત્રિક (C) અર્ધયાંત્રિક (D) વૈજ્ઞાનિક
- 5 અપુષ્પ (APUPA) વ્યવસ્થા કોની સાથે સંબંધિત છે?
(A) વર્ગીકરણ (B) નિર્દેશીકરણ (C) સૂચીકરણ (D) સારકરણ
- 6 ગ્રંથાલય વર્ગીકરણના ગતિશીલ સિદ્ધાંતનો વિકાસ _____ દ્વારા કરવામાં આવ્યો.
(A) બર્વિક સેયર્સ (B) એચ. ઈ. બ્લીસ (C) એસ. આર. રંગનાથન (D) ઈ. સી. રીચાર્ડસન
- 7 વર્ગીકરણમાં પાંચ મૌલિક શ્રેણીની અભિધારણા કોણે આપી?
(A) ઈ. ડબ્લ્યુ વ્યુમ (B) જે. ડી. બ્રાઉન (C) મેલ્વિલ ડ્યુઈ (D) એસ. આર. રંગનાથન
- 8 DDC કયા પ્રકારની વર્ગીકરણ પદ્ધતિ છે?
(A) ગણનાક્ષમ (B) મૂખકીય (C) બહુધા ગણનાક્ષમ (D) બહુધા મૂખકીય
- 9 CC ની 7 મી આવૃત્તિ ક્યારે પ્રકાશિત થઈ?
(A) 1987 (B) 1988 (C) 1986 (D) 1989
- 10 CC માં મુખ્ય વર્ગ Δ નું ક્રમિક મૂલ્ય કયા બે મુખ્ય વર્ગો વચ્ચે છે?
(A) M અને MZ (B) P અને Q (C) O અને P (D) L અને LZ
-